

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemam
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Evropska sramota dvajsetega stoletja

Barbarsko zatiranje naših primorskih bratov

Petnajst let že obstoja Društvo narodov, ki je bilo osnovano med drugim tudi zaradi tega, da bo odstranjeno in poravnava spore med narodi, skrbelo za izpolnjevanje prevzetih dolžnosti in mi-mo tega še za varovanje človeških pravic, kulture in civilizacije. Dve leti in pol zaseda tudi že razorožitvena konferenca, ki naj odstrani nevarnost novih vojnih spopadov med državami in narodi. Mi-mo tega imamo po vsem kulturnem svet-tu nešteto mednarodnih lig in organizacij za manjšinsko zaščito, za človečanske pravice, za mednarodno sode-lovanje itd. Imamo tudi po vsem svetu razširjeno organizacijo za — zaščito ži-vali, in mnoge države, skrbne z umetnimi sredstvi, da ne izumrjejo razne redke ži-valske vrste. Nad vsem tem pa imamo še vesoljno krščansko katoliško cerkev s svojim poglavarjem papežem v Vatika-nu, tisto cerkev, ki pravi, da ji je še ved-no sveto Kristusovo naročilo aposto-lom: »Pojdite in učite vse narode!« in oznanja tudi še drug krščanski nauk: »Ljubite svojega bližnjega kakor samega sebe!«

Kljub vsej tej veliki hipertrofiji vseh najrazličnejših institucij, lig, organizacij itd., se pa ne najde nikjer na svetu nobe-na, ki bi se resno in zares človeštva vrednim naporom dvignila proti strašne-mu nasilju, ki ga vrše nasledniki dva-tisočletne rimske kulture nad Slovenci in Hrvati v Italiji! Društvo narodov raz-pravlja o odpravi suženjstva v Liberiji, o naselitvi Židov, zaščiti Asircev, o pra-vicah Hotentotov, o ohranitvi zadnjih ostankov Ainov i. t. d., še nikoli pa ni razpravljalo o naštrahotnejšem ma-dežu dvajsetega stoletja sred! kulturne Evrope, o naši Primorsk! Razorožitvena konferenca odstranjuje nevarnost vojne, pa ni še nikoli razpravljala o tem, da bi se najprej odstranili vzroki sovraštva med narodi, ker le to sovraštvo more vo-diti do novih vojen. Med glavnimi vzroki sovraštva v Evropi je pa na prvem me-stu barbarstvo fašizma na slovenskem in hrvaškem Primorskem, na Goriškem, v Trstu in Istri! In prav tako se tudi nobe-na zasebna liga za mednarodno sodelo-vanje, zaščito človečanskih pravic itd. še ni resno ukvarjala s tem proble-mom. Zato bi bili srečni, če bi se dvigni-la vsaj mednarodna organizacija za za-ščito — živali, ter se zavzela za mučene Slovence in Hrvate na Primorskem. Če ima namreč pes pravico, da laja kakor mu je dano, potem bi že po živalski logi-ki imeli naši bratje v suženjstvu tudi vsaj to pravico, da bi smeli moliti k svojemu Bogu v svojem jeziku!

Revolucija socialnih demokratov?

SENZACIONALNA VEST ITALIJANSKEGA TISKA. LEVIČARSKI IZ-GREDI V FRANCJIJI.

RIM, 4. junija. »Tevere« poroča, da vodi Vandervelde akcijo, kako bi po enotnem načrtu in hkrati izbruhile v Franciji, Avstriji in Belgiji socialno-demokratske revolucije in kako bi so-cialna demokracija prevzela v ome-njenih državah oblast v svoje roke.

PARIZ, 4. junija. V nekaterih pred-mestjih so nastali včeraj zjutraj resni politični nemiri. Te nemire so povzro-čili kolporterji levičarskega in desni-čarskega tiska. V 18. okraju je okrog 100 kolporterjev komunističnih in so-cialističnih listov napadlo patriotsko mladino in se je med kolporterji in mladinci razvila srdita bitka, v kateri je bilo na obeh straneh več težje in

Toda niti te pravice jim potomci dva-tisočletne kulture ne dovoli! Vse so vzeli našim izmučenim bratom na Primor-skem, prav vse, kar so imeli, še imena jim potujčujejo in otroke odtujujejo, se-daj pa jim jemljejo polagoma, a po bru-talnem načrtu, še zadnje — stik z Bo-gom! Že tedne in tedne vodi ves fašisti-čni aparat divjaško kampanjo proti tr-žaškemu škofu Fogarju, ki niti ni Slo-venec, marveč Italijan, in je zagrešil sa-mo to, da je naročil svojim dušnim pa-stirjem, naj s Slovenci govore slovensko, naj jih v maternem jeziku spovedujejo in jim dele svete zakramente. Na Goriškem pa preganjajo še zadnje slovenske du-hovnike in jih pošiljajo v internacijo na otoke, tudi samo zaradi tega, ker ne go-vore s slovenskimi verniki, ki drugega jezika kakor svoje materinščine sploh ne razumejo, ali vsaj ne zadosti — v itali-janščini! Med tem pa pošiljajo med naše ljudstvo italijanske duhovnike, ki ne prihajajo kot oznanjevalci tiste ljubezni, ki jo je Kristus naročil, marveč kot sejal-ci sovraštva in denuncianti, in ki se mi-mo tega s starejšimi in starimi verniki sploh ne morejo sporazumeti. Zgodilo se je že, da so ljudje umrli, ne da bi se pred smrtjo mogli spovedati, ker njihov dušni pastir ni razumel njihovega jezika! Tako se je zgodilo sredi Evrope to, kar se ne more zgoditi niti v srcu črne Afrike med najbolj zapuščenimi divjaki! In zgo-dilo se je to v tisti Italiji, v kateri živi rimski papež, vrhovni poglavar rimske katoliške cerkve!

Danes je Vatikan tudi politično neod-visen, je država zase, ima svojo državno upravo, svojo diplomacijo in svoj tisk, toda do danes ta diplomacija — vsaj jav-no — še ni nastopila proti divjaštvu fa-šizma na Primorskem in »Oservato-re Romano« v svojih stolpcih nima prostora, da bi energično odgovoril na napade na tržaškega škofa Fogarja ali da bi protestiral proti preganjanju, za-piranju in interniranju kato-liških slovenskih duhovnikov na Go-riškem. Rimski kardinali blagoslovljajo dalje fašistične legije, njih zastave in do-move, še orožje njihovo. Med tem pa več ko pol milijona Slovencev in Hrvatov v isti Italiji zaradi istih blagoslovljenih fa-šistov ne more niti več moliti k svojemu Bogu v miru in se ne more v svojem edi-nem jeziku učiti verskih resnic. Ko raz-mišljamo o vsem tem, se nas polšačajo čudna čuvstva, ki bi jih radi izrekli, a jih vsaj zaenkrat še stisnemo v nemo bole-čino. Toda tudi ta bolečina bo nekoč raz-bila oklep potrpljenja!

Snovanje varnostnih blokov

Razdvojena prizadevanja razorožitvene konference
Francoski načrti — Zmedena vest „Excelsiorja“

ŽENEVA, 4. junija. Posvetovanja in-pogajanja zaradi nadaljnje usode raz-orožitvene konference v soboto in včeraj še niso rodila nobenih konkret-nih rezultatov. Med tem ko se Angli-ja z nekaterimi nevtralcii in drugimi zavzema za svoje, odnosno po Italiji redigirane predloge, se zavzema Francija s sovjetsko Rusijo ter drža-vami male antante in balkanske zveze za ruski, odnosno po turškem zuna-njem ministru Tevliku Ruždiju beju izpopolnjeni predlog, po katerem naj bi se glavno delo poverilo takozvane-mu odboru za varnost. Po tem pred-logu bi se sklenili splošni nenapadalni pakti, v katerih bi bilo tudi določeno, da vsak pogodbenik jamči tudi za me-je svojega pogodbenika in jih mora v primeru potrebe braniti kakor svoje lastne. K pristopu bi bila povabljeni tudi Nemčija, kateri bi se priznala doslej nelegalna oborožitev, odnosno še nova. Vendar se zdi, da nasprotna

skupina z Anglijo na čelu tega pred-loga ne bo sprejela. Splošno se pa opaža velika rezerviranost Italije, ki stoji molče ob strani. Zatrjuje se zato, da bosta Italija in Anglija, če ne bo ta teden sporazuma glede nadaljnega dela, forsirali odgoditev konference na neznano bodočnost, kar pomeni li-kvidacijo.

PARIZ, 4. junija. Ženevski poročeval-c »Excelsiorja« poroča, da ob-stoja v krogih razorožitvene konfe-rence tendenca, naj bi se varnostni sistem uredil v Evropi na ta način, da bi se sklenila dva regionalna pakta. Prvi pakt bi obsegal baltičske države, Poljsko in Nemčijo, drugi pa Francijo, Italijo (?), Jugoslavijo, Bolgarijo, Tur-čijo in sovjetsko Rusijo. Oba pakta bi bila arbitražnega značaja za primer sporov, a ne bi bila trajna, temveč bi samo začasno služila varnosti in pri-lagoditvi vojnopolitičnih pogodb.

Jevtićevo potovanje v Pariz

PROGRAM OBISKA IN BIVANJA V PARIZU. PRIHOD BARTHOUEJA V BEOGRAD IN BUKAREŠTO.

PARIZ, 4. junija. Pod naslovom »Jugoslovanski minister Jevtić bo uradno sprejet v Parizu 11. in 12. t. m.«, prinaša včerašnji »Le Matin« na prvi strani podrobnosti o programu bivanja ministra Jevtića v francoski prestolnici. Na dan 11. t. m. bo fran-coski zunanji minister Barthou priredil v prostorih zunanjega ministrstva na čast jugoslovanskemu zunanjemu mi-nistru svečan obed, na dan 12. t. m. pa bo priredil ministru Jevtiću obed predsednik republike Lebrun. V svo-jem članku zanika nadalje »Le Matin«,

da bi se Barthou na svojem potovanju v Beograd in Bukarešto spotijo ustavil tudi na Dunaju in da bi pozneje obiskal še Nemčijo. Francoski zunanji mini-ster Barthou bo vrnil samo obisk ju-goslovanskemu ministru Jevtiću in ro-munskemu ministru Titulescu. Vpra-sanje, če bo Barthou obiskal Dunaj in Moskvo, zaenkrat ne pride v poštev in tudi ni na dnevnem redu. Možno pa je, da bo Barthou v kratkem obiskal London, vendar pa je ta njegov obisk samo še v načrtu.

Konferenca male antante

ŽENEVA, 4. junija. Ministri držav male antante so na sestanku pod pred-sedstvom čehoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša sklenili sklicati konferenco male antante v Bukarešti v času od 18. do 24. t. m. Koncem omenjenega tedna pa namerava tudi francoski zunanji minister Barthou obiskati Bukarešto. Pariški »Ouvre« pa poroča, da bo mala antanta prizna-la sovjetsko Rusijo najbrže že na da-našnji seji razorožitvene konference v Ženevi.

Pogajanja med Rimom in Parizom

PARIZ, 4. junija. Po informacijah francoskih listov se pripravlja v pri-hodnjem tednu doba velikih naporov za dosego sporazuma med Italijo in Francijo. Pričakuje se intenzivna iz-menjava misli med francosko in itali-jansko diplomacijo, med Parizom in Rimom. Kakšna naj bi bila podlaga tega sporazuma, zaenkrat javnosti še ni znano.

ODLIKOVANJE DVEH MEST.

BEOGRAD, 4. junija. Nj. Vel. kralj je odlikoval mesti Šabac in Prnjavor z redom Karadjordjeve zvezde 4. reda.

NOV VODITELJ LEGITIMISTOV.

BUDIMPEŠTA, 4. junija. Grof Ka-rolyi je odstopil kot predsednik orga-nizacije madžarskih legitimistov. Nje-gov naslednik je postal grof Szigray.

AKCIJA KITAJSKIH NACIONALISTOV.

PARIZ, 4. junija. Neka agencija iz Šan-g-haja poroča, da je bil izvršen na pred-sednika pekinške politične komisije Hu-ang-Tuja atentat. Atentatorji so vrgli bombo v poslopje, kjer je stanoval Hu-ang-Tu. Bomba, ki na srečo ni eksplodi-rala, je bila ovita v lepak s propagandno vsebino kitajsko-ruskega mladinskega združenja pod imenom »Jeklo in kri«. — Huang-Tu se je mudil zadnje dni v Tokiu, kjer se je pogajal z Japonci za končni mir kar je povzročilo pri kitajski mladini ve-liko vznemirjenje in hudo jezo pri kitaj-skih nacionalistih.

BOLIVIJA PROTESTIRA.

WASHINGTON, 4. junija. Bolivijska vlada je vložila protest proti prepo-vedi izvoza orožja in municije, kar je odobrila tudi ameriška vlada in se sklicuje v svojem protestu na do-ložbe prijateljske in trgovinske po-godbe, ki je bila med Združenimi dr-žavami in Bolivijo sklenjena že leta 1858.

NUMERIRANJE POSLANCEV.

PARIZ, 4. junija. Iz Washingtona poročajo, da je poslanec Payser pred-ložil ameriški zbornici originalen predlog, po katerem naj bi bili vsi po-slanci na sejah numerirani, da bi jih na ta način navzoča publika lažje pre-poznala. Poslanec Sumers pa je sta-vil predlog, naj bi bili poslanci uni-formirani in naj bi nosili republikanski poslanci črne, demokrati pa bele uni-forme.

Dnevne vesti

Veličastna manifestacija za naš Jadran

Sijajno uspelo zborovanje slovenskih jadranskih stražarjev v Celju

Na izredno slovesen način je včeraj Slovenija manifestirala v staroslavnem Celju za naše morje. Vse mesto se je praznično odelo. Že v soboto popoldne so prispeli v Celje vrhovni voditelji Jadranske Straže, ki so prisostvovali izredno dobro obiskani slavnostni akademiji v Mestnem gledališču. V nedeljo jutraj pa so pripeljali jutranji vlaki in avtobusi ogromne množice ljudstva iz vseh krajev naše banovine. Zelo častno je bil zastopan obmejni Maribor, odkoder je prispel v Celje poseben vlak. Pri celjskih svečanostih je zastopal mariborsko mestno organizacijo Jadranske Straže njen predsednik g. dr. Rapotec, sokolsko župo mariborsko ravnatelj klasične gimnazije g. Mastnak, Zvezo Maistrovih borcev kinopodjetnik g. Julij Gustin in policijski uradnik Lipuš, mornarsko sekcijo Jadranske Straže policijski uradnik g. Jug, pevsko društvo »Jadran« g. Rado Povh, društvo »Nanos« pa njegov predsednik Marino Kralj.

Po svečanem sprejemu na kolodvoru so se jadranski stražarji podali v Narodni dom, kjer sta ločeno zborovala ljubljanski in mariborski oblastni odbor Jadranske straže. Občni zbor ljubljanskega oblastnega odbora je vodil predsednik podban g. dr. Pirkmajer, občni zbor mariborskega oblastnega odbora pa predsednik mariborski župan g. dr. Lipold, ki je podal zanimivo poročilo o delovanju Jadranske Straže ob severni meji. Mariborski oblastni odbor šteje že 61 krajevnih odborov in se lepo razvija. Podrobno je nato orisal dosežanje delovanje in omenil posebej jadranski teden, jadranski dan in propagandno potovanje. Skrbno sestavljeno tajniško poročilo je podal tajnik g. Pirc. Njegovo poročilo bomo zaradi pomanjkanja prostora še objavili. Pri volitvah je bil soglasno in z velikim odobravanjem ponovno izvoljen za predsednika mariborski župan g. dr. Lipold, v odbor pa gg. dr. Vinko Rapotec, dr. Milan Gorišek, Ladislav Jerše, dr. Goričan, inž. Ignac Vidic, prof. Pregel, Janko Pirc,

Ante Lavrenčič, Miloš Oset, okrajni glavar Milan Makar, Jaša Petrovič, Vlado Bertonec, Franjo Kadunc, dr. Ivan Jančič, Drago Humek, dr. Heric, Stanko Detela, inž. Janko Kukovec, gimnazijski ravnatelj Mastnak, poročnik Pavličič in Jakob Perhavec; v nadzorni odbor so bili izvoljeni: gg. dr. Josip Leskovar, Franjo Bureš, Ferdo Pintar, inž. Hinterlechner in ga. Marija Maistrova.

Predsednik g. dr. Lipold je nato razvil program bodočega delovanja. Po sprejetju nekaterih predlogov je bil odobren tudi pravilnik o socialnem skladu Jadranske straže.

Po obeh končanih občnih zborih je bilo nato v veliki dvorani Narodnega doma slavnostno zborovanje Jadranske Straže, ki ga je vodil mariborski župan g. dr. Lipold. Slavnostni govor je imel predsednik izvršnega odbora Jadranske straže g. dr. Ivo Tartaglija. Predsednik ljubljanskega oblastnega odbora podban g. dr. Pirkmajer pa je nato prečital resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta, v kateri ugotavljajo, da je namen Jadranske Straže, da v sveti in nesebični službi za kralja in edinstveno domovino z vsemi sredstvi propagande razvija smisel vsega našega naroda za naš Jadran in da bo delo obeli oblastnih odborov postavil s skupnimi močmi ob morju dom za vso dravsko banovino, kakor tudi prizadevanje za čimprejšnje zblizanje naše banovine z morjem z dobrimi cestnimi in železniškimi zvezami.

Po slavnem zborovanju je bil po mestu veličasten obhod, pred celjskim magistratom pa mogočen zbor. Govorilo je več govornikov, med njimi predsednik izvršnega odbora Jadranske straže g. dr. Tartaglija, podban g. dr. Pirkmajer in predsednik mariborskega oblastnega odbora župan g. dr. Lipold, ki je sporočil pozdrave s severne meje in izrazil željo, da bi bili sprejeti sklepi na skupščini v Celju kmalu in v popolnem obsegu izvršeni.

Vokalni koncert v mestnem parku. Pevski zbor Glasbene Matice priredi v četrtek 7. tm. ob 20.30 v mestnem parku koncert izbranih pesmi. Dirigira g. profesor Vasilij Mirk. S tem svojim nastopom otvarja Glasbena Matica v Mariboru vokalne večerne koncerte na prostem, kar je za naše mesto novost. Ne dvomimo, da se bodo večerni pevski nastopi naših zborov v mestnem parku priljubili občinstvu enako, kakor doslej orkestralni. Pozdravljamo iniciativnost Glasbene Matice in vabimo ljubitelje lepe pesmi k obilni udeležbi.

Nočna lekarniška služba. Tekoči teden ima nočno lekarniško službo Sirakova lekarna »Pri angelu var'hu« na Aleksandrovi cesti.

Sokoli pokojnemu osvoboditelju kralju Petru. Včeraj so bile v Sarajevu na svečan način otvorjene sokolske svečanosti s sokolsko stafeto, v kateri so ponesli Sokoli iz Sarajeva do Oplenca gorečo bakljo in ž njo prižgali sokolsko večno luč na grobu kralja osvoboditelja. Na mestu, kjer je bil pred svetovno vojno izvršen atentat, je nosil bakljo 10-letni Sokol Gavro, nečak atentatorja Gavrila Principa. Sokolski tekači so pretekli 355 km dolgo pot v 17 urah in 35 minutah.

Velike nacionalne svečanosti v Šabcu. Včeraj so bile v Šabcu velike nacionalne svečanosti. Proslavili so stoletnico šabske cerkve, odkrit je bil spomenik žrtvam za svobodo in domovino, posvečena je bilo grobnica pod spomenikom, otvorjen je bil nov Sokolski dom in svečano blagoslovljen novi most na Savi ter otvorjena železniška proga, ki veže Šabac s prestolnico in z vseni kraji domovine. Svečanosti se je udeležil mimo številnih najvišjih državnih zastopnikov tudi naš vladar, ki je imel ob tej priliki lep spominski govor.

Kolo sreče. Na tomboli, ki jo je priredila Sokolsko društvo Maribor I. včeraj popoldne na svojem telovadišču, je zadel I. tombolo 2500 Din železničarjeva hčerka Frida Vebrova, II. tombolo 1500 Din je zadel mestni šofer Jože Šlamberger, kuhinjsko opravilo dijak Rudolf B., moško kolo dijak Kopše iz Limbuša, otomano harvar Ivan Bračič, blago za kompletno moško obleko dijakinja Dobrina Doljetova, dve najfinejši odeji, delavka Marija Malekova, kuhinjsko posodo slikar Viljem Ribauer, namizno garnituro Hočevnar, namizno čajno garnituro Janko Črne, kuhinjsko garnituro Amalija Petričeva, halo podplatov Amalija Lorenčeva, kožo rjavega usnja Anton Kovič, vrečo moke Leopold Valant, otroško sportno obleko Ferdo Ferenc, kožo s podplati Ana Čelofigova, vrečo moke Janez Vindiš, zadnjo tombolo, deško sportno obleko, pa je dobil Emil Kozele.

Plemenita darova. Mariborski lekarnarji so podarili Protituberkulozni ligi v Mariboru lepi znesek 300 Din namesto venca na grob soproge lekarnarja gosp. Siraka. — Neimenovani dobrotniki pa so istemu humanitarnemu društvu izročili 50 Din. Lepa hvala! Posnemajte!

Prometna nezgoda. Pretekli dni se je pripetila prometna nesreča in le srečnemu naključju je pripisovati, da ni zahtevala človeške žrtve. Na vogalu Kopališke ulice in Aleksandrove ceste sta trčila kolesarja Matija Stuger, 36 letni ključavničarski mojster iz Koroščeve ulice in neki osebni avtomobil, ki je privozil iz Kopališke ulice. Zaradi močnega sunka je padel Stuger s kolesa in le malo je manjkalo, da ni prišel pod avtomobil. Pri padcu si je Stuger občutno poškodoval levo roko in desno koleno.

Delegat gostilničarjev v zbornici. V gostilničarski odsek zbornice TOI je bil izvoljen predsednik Združenja gostilničarjev v Mariboru g. Giuro Vahjak.

Kar je res,

je res:

vsakomur prija!

Vprašanje na mestno načelstvo. Prejeli smo: Stanovaleci spodnje Wildenrajnerjeve ulice vlijudno vprašamo, ali ne velja pred tedni izdana odredba mestnega načelstva glede pometanja ulic tudi za našo ulico? Tu namreč odlagajo mestni pometači ob vseh dnevnih urah najrazličnejše smeti in razno blato (z vsemi mogočimi duhovi) na sosedni frančiškanski vrt. Da je to prava marna za muhe, nosilke bacilov, si je lahko misliti, kajti vse smeti leže že tedne ob plotu in v bližnji luknji povsem nepokrite. Prosimo gg. pri mestnem fizikatu in PTL, da se o priliki prepričajo o tem in povedo lastnikom vrta, da tako spravljane gnoja, oziroma smeti ni v skladu s programom PTL in tudi ne v skladu s splošno veljavnimi načeli higijene med civiliziranim ljudstvom. Prizadeti.

Serbski večer. Prvič se bo slišala v Mariboru serbska beseda, jezik najmanjšega slovenskega naroda. Prvič bodo zadoneli zvoki serbskih narodnih pesmi, ki jih je nalašč za to priliko harmoniziral prof. Marko Bajuk. Kratko predavanje prof. J. Šedivjaja bo prikazalo zgodovinsko usodo in življenje lužinskih Serbov do Hitlerjevega nastopa. Prireditve bo v torek, 5. junija ob 19. uri v dvorani klasične gimnazije. Za vstopnico velja spored. Čisti dobiček je namenjen gimnazijskemu podpornemu društvu. Prijatelji in starši dijaške mladine iskreno vabljeni!

Družabni večer. Častniki mariborskega 32. topniškega polka prirede jutri na dan polkovne slave ob 21. uri v kazinski dvorani svoj družabni večer, na katerega vlijudno vabijo vse aktivne in rezervne častnike, kakor tudi ostale goste meščane, ki imajo stalna vabila, za prireditve častniškega doma. Obleka je poljubna.

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v ponedeljek ob 20.15 predava g. prof. Pamparov iz Sofije v spremljavi skoptičnih slik o svoji domovini Bolgariji — de želi rož in gora. Opozarjamo, da naglašajo ljubljanska poročila, da so slušatelji njegovo bolgarsko prav dobro razumeli. Pokažite Slovenci z mnogoštevilnim obiskom svoje prijateljstvo do Bolgarije!

Šahovski turnir za prvenstvo Maribora. Včeraj se je odigrala viseča partija iz 1. kola med Ostankom in Lešnikom, ki je bila zaradi obolevnosti Lešnika začasno prekinjena. Lešnik, ki je imel kvaliteto manj in tudi ni v formi, je moral po dolgotrajni borbi v 75. potezi kapitulirati. Za 6. kolo sta igrala prof. Sila in Štrniša. Ob prekinitvi je prof. Sila materialno boljši in bo najbrže zmagal. Ostale viseče partije se bodo odigrale med tednom; 6. kolo bo pa v sredo ob 20. Situacija turnirja je nespremenjena, le Ostanek se je premaknil naprej.

Naš zračni promet. Poteklo je mesec dni, odkar je bil odprt letošnji redni zračni promet na progi Ljubljana Zagreb, Sošak Ljubljana in obratno. Poletov v obeh smereh je bilo 54. Kakor lani, tako je tudi letos potniški promet na teh progah zelo živahen, iz statistike je pa tudi razvidno, da najraje potujejo po zraku Ljubljanci. Z letalom je poletelo iz Ljubljane 121 potnikov. Na ljubljanskem letališču jih je izstopilo 99. Največ je bilo med potniki Jugoslovenov 203, 5 Avstrijcev in 2 Nemca ter 1 Anglež.

Grajski kino. Do vključno četrta zabavna vojaška humoreska »Cesarjev adjutant«. Vlasta Burjan, Greta Theimer, Werner Fütterer. Naš prihodnji film »Olje in ogenj«, veliko kriminalno in zabavno delo.

Kino Union. Do vključno srede vesela opereta »Enkrat v življenju«. Käthe Nagy, Albach Retty Ida Wüst in Greta Theimer.

Pri zapeki. krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolkovih živcev, bolečinah v boku, zasoplenosti, hudem srčnem utripanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, pobotosti povzroči naravna »Franz Josefova grenčica« izdatno izpraznjenje črevesja in osvoboditev od občutkov tesnobe

Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagljenosti in krvavitvam in napadih kapi zašigura »Franz Josefova« grenčica lahko izpraznenje črevesa brez vsakega napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih cev so izkazala, da služi »Franz Josefova« voda posebno dobro starejšim ljudem. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Izlet k Seniorjevemu domu. Kakor lani, bo SPD Maribor tudi tekom letošnjega poletja prirejalo izlete z avtobusom v Ribnico na Pohorju in nazaj. Ti izleti so se lani prav dobro obnesli in udeležnike zelo zadovoljili. Prvi tak izlet bo v nedeljo, dne 10. junija z odhodom avtobusa iz Maribora. Glavni trg, ob 5. uri jutraj, a vrnemo se v Maribor pred mrakom. Cena vožnji tja in nazaj 50 Din za osebo. Obvezne objave do petka zvečer sprejema in daje informacije: Lojze Strašnik, Maribor, Podravska tiskarna, Gregorčičeva ulica 6, telef. 20-38.

Opozorilo obiskovalcem severne meje. Mariborsko okrajno glavarstvo opozarja vse obiskovalce severne meje in ljubitelje obmejnih postojank pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu, Sv. Urbana in Sv. Križa, naj v lastnem interesu, ko obiščejo te kraje, vzamejo s seboj kakršnokoli legitimacijo, da se morejo legitimirati na zahtevo obmejnih varnostnih organov, ker se ti na ustmene izjave in trditve ne morejo ozirati.

Ponesrečen kolesar. Ko se je vozil 32-letni Ludvik Čolnik iz Maribora preko Državnega mosta je nenadoma izgubil oblast nad vozilom ter omahnil na kamnita tla. Pri padcu si je močno poškodoval levo nogo, da ni mogel nadaljevati poti. Poklicani reševalci so poškodovanca prepeljali v bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč.

V maju najdeni predmeti. V mesecu maju so bili mestni policiji prijavljeni in oddani naslednji najdeni predmeti: zlat križec, pletena ročna torbica, moška ura, ženska srajca, kovčeg, knjiga, »Vodniki in pesniki«, ovoj stare obleke, par rjavih ženskih rokavic, srebrna ženska verižica, denarnica s sto nemškimi markami, 200 dinarjev gotovine, denarnica z 19 dinarji, poročni prstan, torba s 6 dinarji, britev in žage.

Aretiran tat koles. Ker so tatvine koles na dnevnem redu, so varnostni organi pričeli budno zasledovati temne elemente. Tako je policija prišla na sled nevarnemu kolesarju Štefanu A., ki ga je preteklo dni stražnik aretirali. Po zaslišanju bo tat izročen sodišču.

Drzen vlom. Preteklo soboto popoldne so neznani svedrovci vlomili v pisarno mariborske splošne bolnišnice ter odnesli iz zaklenjene omare, v katero so s silo vlomili, 900 Din. S plenom so izšli brez sledu.

Lanski avtomobilski obmejni promet. V preteklem letu je privozil preko meje v St. Ilju 2801 avtomobil z domačimi in 3306 z inozemskimi triptiki. Našo državo pa je zapustil 1801 avtomobil z domačimi ter 2507 s tujimi triptiki. Z našimi karneti je privozilo preko St. Ilja v Jugoslavijo 128, z inozemskimi pa 1104 avtomobilov. Preko severne meje je vozilo iz naše države z domačimi karneti 149, z inozemskimi pa 853 avtomobilov. Skupno je zapustilo našo državo 5400 avtomobilov, prišlo pa je preko St. Ilja 7339 avtomobilov.

Ceneno meso. Jutri v torek bodo prodali na stonci za oporečeno meso v mestni klavnici 200 kg govedine po 4 Din, in sicer do 2 kg na osebo.

Radio Ljubljana. Spored za torek, 5. junija ob 11.00: šolska ura »Ameriški Slovenci« (dr. Valter Bohinec); 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13.00: čas, plošče; 18.00: otroški kotiček (Marica Komarova); 18.30: plošče; 19.00: »Radio-therma Laško« (Stanko Bitežnik); 19.30: »Zena v bolgarski književnosti« (ga. Pavla Hočevarjeva); 20.00: proslava Smetane in Dvořaka; prenos iz Zagreba.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 18,7 stopinj C nad ničlo, minimalna temperatura je znašala 14,2 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 19,6 stopinjah 733,4, reduciran na ničlo po 731; relativna vlaga 94; preteklo noč je padlo 20 mm dežja; vreme je oblačno.

Sadje — naše zlato

Mogočno zborovanje slovenskih sadjarjev in vrtnarjev — Občni zbor Sadjarskega in vrtnarskega društva za Dravsko banovino — Nove smeri za povzdigo in napredek gojenja sadja in kupčije

Včeraj dopoldne je imelo sadjarsko in vrtnarsko društvo v dvorani Zadrugne gospodarske banke svoj letošnji občni zbor, ki se ga je udeležilo lepo število sadjarjev iz mariborske okolice in nad 200 delegatov raznih podružnic iz vse Dravske banovine, kar je živ dokaz velikega zanimanja za umno gojenje sadja in če še omenimo, da delegatom ni bila dovoljena zaprosena polovična vožnja.

Namesto obolelega predsednika gosp. Martina Humeka je otvoril in vodil občni zbor prvi podpredsednik ravnatelj banovinske Vinarske in sadijske šole v Mariboru g. Josip Priol, ki je najprej toplo pozdravil vse navzoče, posebej pa zastopnika bana, okrajnega glavarja g. dr. Senekoviča, nadalje okrajnega glavarja g. Milana Makarja, narodnega poslanca g. Antona Krejčija, ravnatelja mariborskega preiskovalnega in kontrolnega urada g. ing. Mohoriča in predsednika združenja sadnih eksporterjev g. Srečka Kranjca. V nadaljnjih besedah se je spomnil najvišjega zaščitnika sadjarstva Ni. Vel. kralja, ki so mu navzoči zaklicali trikratni: »Živijo!«. Na predsednikov predlog je bilo nato z običnega zbora poslana vdanostna brzojavka kralju, pozdravne brzojavke pa kmetijskemu ministru Kojiću, banu dr. Marušiću, podbanu dr. Pirkmajerju, častnemu predsedniku sadijskega in vrtnarskega društva Rohrmannu in predsedniku društva Humeku.

V svojem stvarnem in izčrpnem poročilu je prvi podpredsednik g. Priol predložil navzočim zborovalcem vse hibe našega sadjarstva in vrtnarstva ter naglasil potrebo po intenzivnejšem delu, za prehod iz sedanjih kmetijskih nasadov k pridobitnemu sadjarstvu. Dejal je, da so naši starejši sadonosniki izčrpani in ne prinašajo zaželenih koristi ter bo nujno potrebno misliti na obnovo sadonosnikov in regeneracijo sadnega drevja. Prav tako se bodo morali sadjarji lotiti strokovnjaka gojenja sadja in zatiranja škodljivcev sadnega drevja. Glavna naloga naših sadjarjev pa bo boj za ohranitev dosedanjih pozicij na tujih tržiščih. Dolžnost podružnic bo spraviti sadje v denar in bi bilo v to svrhu nujno potrebno, da bi se organizirale v okvirju podružnic zbiralnice ali skladišča za sadje, kjer bi se pridelek strokovnjaško sortiral in pakoval ter bi bilo na ta način možno za primer, če bi cene ne konvenirale, počakati našim sadjarjem na ugodnejšo konjunkturo. V sklepnih besedah je podpredsednik naglasil, da čaka društvo ogromno delo, in da je dolžnost vsakega posameznika, da ohrani društvu zvestobo in mu pridobiva novih članov, ker bodo le na ta način zrasle podružnice v mogočno drevo, v matico vseh slovenskih sadjarjev in vrtnarjev.

Po predsedniškem poročilu je prvi pozdravil občni zbor zastopnik bana, okrajni glavar g. dr. Senekovič, želeč, naj bi zborovanje rodilo obilen sad in naj bi se slovenski del naše države pretvoril v en sam lep sadni vrt. V imenu Kmetijske družbe je pozdravil zbor njen tajnik g. Kafol, ki je obenem naglasil potrebo po čim tesnejšem sodelovanju med Kmetijsko družbo ter sadijskim in vrtnarskim društvom, zlasti glede vnovčevanja sadja in sadne kupčije. Nadalje je pozdravil zborovalce narodni poslanec g. Krejči z ugotovitvijo, da je sadjarstvo najlepša panoga našega kmetijstva in obljubil sadjarjem vso svojo pomoč. Pismeno so pozdravili občni zbor podban g. Pirkmajer, načelnik kmetijskega oddelka banske uprave ing. Zidanšek, Rohrmann in Humek.

Sledilo je nato izčrpano tajniško poročilo, ki ga je podal tajnik, nadzornik šolskih vrtov g. Andrej Škulj. Iz njegovega poročila posnemamo kratko, da prilike preteklega poslovnega leta za naše sadjarje niso bile rožnate, vendar pa se je članstvo zavedalo, da je le v skupnosti in organiziranemu delu mogoč napredek. Društvo je naraslo za precejšnje število članov in je štel ob zaključku poslovnega leta 7580 članov. Delo v podružnicah se je prav vidno poživilo, glede poslovanja pa tudi v skrbi in delu za povzdigo sadjarstva in vrtnarstva. Ta napredek se že

lepo kaže po vseh krajih naše banovine. Na drušvenem področju so 201 podružnice in so imele te podružnice 540 sej in lepo število rednih sestankov. Vključ vsem gospodarskim težkočam so priredile podružnice lani 251 predavanj in 64 tečajev. Lastne drevesnice ima 51 podružnic, v katerih je 57.837 drevesc. Društvo ima lastno glasilo »Sadjarja in vrtnarja«, ki je obhajal lani 20-letnico in je izšla jubilejna številka v 10.000 izvodih. Lani je bilo prirejeno več predavanj, pred vsemi v onih krajih, kjer so se na novo ustanovile podružnice. Zaradi lanske slabše letine je bila udeležba na sadni razstavi v Beogradu bolj skromna in je društvo poslalo na razstavo 50 normalnih zabojev izbranega sadja. Kakor vsa prejšnja leta, si je tudi lani društvo mnogo prizadevalo, da bi iztrebilo divjega zajca, ki zaščiten »po lovskem zakonu«, napravlja po naših sadovnjakih ogromno škodo. Da bi imelo pri vnovčevanju sadja čim boljše in boljše uspehe je bilo društvo v stalnih stikih z zavodom za pospeševanje zunanje trgovine in je pristopilo udi kot zadrugnik k Kmetijski družbi.

Po tajnikovem poročilu se je razvila živahna debata, v katero je prvi posegel delegat ljubljanske podružnice in preglednikov računov, urednik »Slov. Naroda« g. Ante Gaber, ki je predlagal naj se sprejme programatičen govor podpredsednika g. Priola kot resolucija in kritično omenil, da je banovinski svet pri sesta

vi proračuna premalo upošteval važnost našega sadjarstva, ki je za našega kmeta nedvomno velikega rentabilnega pomena. Nadalje je predlagal naj bi si društvo prizadevalo, da bi pridobilo strokovne učitelje, ki bi bili plačani iz državnih sredstev, naša učiteljska naj bi polagala večjo važnost kmetijskemu pouku in organizaciji trgovine s sadjem naj bi društvo v bodoče posvečalo vso svojo pozornost. K besedi so se oglasili nadalje gg. Kovačec, Verlič, ing. Teržan, prof. Verbič, šolski nadzornik Močnik, Štampar in ing. Škubic.

Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal blagajnik g. prof. Josip Verbič je razvidno, da je imelo društvo lani 236.556 Din izdatkov in prav toliko dohodkov in da znaša društveno premoženje 30.841 Din. Na predlog revizorja g. Ante Gabra je občni zbor izrekel odboru razrešnico s pohvalo. Nato je bil sprejet proračun za bodoče leto katerega izdatki so predvideni na 233.000 Din in na prav toliko tudi dohodki. Za pregledovalca računov sta bila ponovno soglasno izvoljena gg. Ante Gaber in Teodor Drenjng.

Po požanih poročilih je sledil referat podpredsednika g. Priola o pospeševanju koščičastega in lupinastega sadja v naši banovini. Sprejetih je bilo nato več predlogov odbora in podružnic. Pri raznoterostih se je razvila stvarna in živahna debata, v katero je poseglo več govornikov. Tudi se je oglasil pri debati k besedi znani mariborski vrtnar g. Jemec, ki se je zavzemal za ustanovitev vrtnarske šole v Mariboru.

Po končanem občnem zboru so si udeleženci ogledali banovinsko vinarsko in sadijsko šolo, z večernimi vlaki pa so se odpeljali zatrijujoč, da so odnesli iz Maribora najlepše vtise.

Kenda in Kristovič obsojena

Zagrebsko sodišče je obsodilo Kendo na 4, Kristoviča pa na 3 leta težke ječe

Prefekli petek je bil pred zagrebškim okrožnim sodiščem zaključen proces proti Francu Kendi in Ignacu Kristoviču, ki sta bila lani v novembru po likvidaciji zagrebske podružnice »Edinosti« aretirana in obtožena, da sta osleparila nad 1.500 oseb za razne zneske od 150 do 10.000 Din. Za razpravo, ki je predzadnje poglavje znane afere mariborske Kmetijske eksportne zadruge, je bilo izredno veliko zanimanje in je bila razpravna dvorana ves čas nabito polna. Prišli so k razpravi tudi sorodniki in številni znanci obeh obtožencev, zaslišanih pa je bilo mnogo prič.

Državni tožilec dr. Marčič je v svoji daljši obsodbi dokazoval krivdo obeh obtožencev Kende in Kristoviča. Navajal je med drugim tudi, da se je po vojni zadrugništvo, zlasti pa v zadnjih letih hude ekonomske krize, pričelo naglo razvijati, ker temelji na načelih samopomoči, toda v najkritičnejših časih se pojavijo ljudje, ki izkoriščajo altruistična načela v grde egoistične namene, kakor so to bili funkcionarji »Edinosti«, v prvi vrsti pa obtoženca Kenda in Kristovič. Dasi oba samo z ljudskošolsko izobrazbo, sta se čutila poklicana, da osnujeta milijonsko podjetje, dobro se zavedajoč, da ne moreta ničesar izgubiti, ker ničesar ne premoreta. Pri razpravi sta valila vso krivdo na upravni odbor in pokojnega Žunkoviča,

čeprav je dokazano, da sta si izbirala ljudi v upravni odbor sama, in to tako, ki so podpisali vse, kar sta jim dala v podpis. Krivda pa je razvidna že iz pravil zadruge, iz katerih se jasno zrcali namera po prevari.

Sodbo je zagrebsko okrožno sodišče razglasilo preteklo soboto ob 12. uri in spoznalo obo obtoženca, Kendo in Kristoviča kriva, ker sta v novembru 1932. osnovala v Mariboru centralo, 18. januarja 1933. pa podružnico pod imenom »Edinost« v Zagrebu in ker sta pričela poslovati brez kakršnegakoli dovoljenja kapitala in brez predpisanega dovoljenja savske banovine. Kot ravnatelja podružnice v Zagrebu sta od raznih oseb v raznih krajih pobirala vpisnino, pristopnino, premije in upravne stroške, obetajoč članstvu razna posojila. Za sebe sta določila velike provizije, plače in potne stroške, in sicer Kenda 217.529 Din, Kristovič pa skupno 107.611 Din. Zaradi tega se obsodila Franjo Kenda na 4 leta težke ječe in izgubo častnih pravic, Ignac Kristovič pa na 3 leta težke ječe in izgubo častnih državljskih pravic za dobo 3 let. Tudi morata solidarno povrniti vso škodo, ki sto jo povzročila članstvu.

Po pravomočnosti obsodbe bosta oba izročena mariborskemu okrožnemu sodišču, ki ju bo prav tako sodilo zaradi raznih prevar.

Podpirajte Protituberkulozno ligo!

Srečen ni, kdor srečo vživa sam... Današnja huda kriza je pahnila v bedo tisoče in tisoče družin, katerih očetje radi brezposelnosti ne zaslužijo niti za kosček kruha. Lačni, goli in bosi so ti reveži in nimajo niti najpotrebnejših oblačil. In takih družin je tudi v našem mestu veliko število, zato je krajevni odbor Rdečega križa v Mariboru pokrenil akcijo in bo stalno vse leto zbiral satro obleko, obutev in perilo ter z nabranimi oblačili in obuvalom oblekel najrevnejše. Rdeči križ apelira na vsa usmiljena srca v Mariboru, naj mu priskočijo na pomoč pri tej akciji in naj darujejo staro in nošeno obleko, obuvalo in perilo, ki ga sprejema društveni poverjenik vsak ponedeljek od 15. do 18. ure v domu reševalne postaje na Koroški cesti. Kdor bi pa želel da bi poslal društvo poverjenika na dom po darove, naj blagovoli ali poročiti društvu telefonično, pismeno ali

ustno. Ta dobrodelna akcija Rdečega križa je že vpeljana po vseh drugih mestih naše države in ne sme za njimi ostati Maribor, o katerem je znano, da ima zlato srce in mnogo brata.

Skupne skrbi.

Čemu si danes tako otožen, dragi moj moziček? Odkar šva se poročila, morava deliti vse skrbi in mora biti tvoja skrb, skrb naju obeh.

Če tako želiš, draga ženka, pa ti povem. Tožila naju bo Micka iz Ljubljane zaradi obliubljene ženitve, Zofka iz Celja pa je vložila proti nama tožbo zaradi alimentov.

Pametni voli.

— Ali so ti voli tako neumni, da jih moraš neprestano priganjati?

— Nasprotno, preveč pametni so, da bi delali.

Prekmurje

Evangelikiški škof v Prekmurju. V sredo 30. maja je prispel v Mursko Soboto evangeliški škof dr. Filip Popp iz Zagreba v spremstvu svetskega predsednika evang. cerkve v Jugoslaviji dr. Rotta iz Subotice. Pred evang. cerkvijo mu je bil prirejen svečan sprejem ob navzočnosti vseh predstavnikov oblasti, župana občine g. Hartnerja, nar. poslanca g. Benka, člana ban. sveta notarija Kodra, deputacije Sokola v kroju, številnih gasilcev z mestno godbo itd. Ob prihodu je pozdravil škofa dr. Poppa narodni poslanec in senjoratski inspektor g. Benko, za njim pa so spregovorili g. sreski načelnik Lipovšek ter drugi predstavniki oblasti. Z lepim, domoljubnim govorom se je g. dr. Popp zahvalil za lep in nepričakovan sprejem. V četrtek po službi božji, katero je daroval visoki cerkveni dostojanstvenik ob navzočnosti mnogoštevilnega ljudstva, je bilo veliko cerkveno zborovanje, na katerem so se reševale tekoče zadeve našega najsevernejšega senjorata.

Zgodaj je obupal nad življenjem komaj 16-letni sin posestnika, Štefan Flisar, doma iz Gorice, občina Puconci, si je pred dnevi pogljal kroglo v glavo. Svoje obupno dejanje je izvršil na podstrešju svojega doma. Neki kolesar, ki se je v usodnem trenutku peljal mimo hiše, je čul strel ter se takoj napolnil na dvorišče in od tam z nekim sosedom na podstrešje, kjer sta našla Flisarija mrtvega v mlaki krvi. Domači so bili takrat še na polju. Na je mladenič svoje dejanje izvršil v duševni zmedenosti je razvidno iz pisma, ki ga je zapustil. Isti dan se je proti njemu namreč vršila sodna razprava zaradi nekega nezakonskega otroka, zaradi katerega je bil tudi obsojen na plačilo alimenacij. Otrok je sedaj star že 14 mesecev. Smrt nesrečnega mladeniča je izzvala mnogo sočutja v vsej okolici.

Življenja se je naveličala v Murski Soboti stanujoča vdova V., ki je v samomorilnem namenu izpila večjo količino octove kisline. Prepeliali so jo takoj v bolnišnico, kjer so ji z velikimi napori izprali želodec. Njeno življenje še ni izven nevarnosti.

Gasilski dom si je postavila agilna četa v Dolnjih Slavečih, ki so ga svečano blagoslovili prejšnjo nedeljo. Svečanosti so prisostvovala številne gasilske edince iz bližnje okolice. Navzoč pa je bil tudi župni načelnik g. narodni poslanec Benko, kar je dalo prošavi še posebno svečan značaj.

Prekmurski spori. Na praznik 31. maja je bila v gostih pri tukajšnjem SK Muri SK Jugoslavija iz Celja. Kljub temu, da je bila tekma prijateljskega značaja, so bili momenti v njej, kakor da bi šlo za točke. Slednjič je zmagoval domače moštvo v razmerju 2:1. Neodločen rezultat bi bil bolj rečen. Tekmo je sodil g. Turk, ki pa ni popolnoma zadovoljil.

Sv. Barbara v Slov. gor.

Dramatična igra »Zgodbe sirote Anice«, avtor Ivan Velišček, šolski upravitelj, se je priredila 31. maja v drugič z zelo zadovoljivim uspehom in vsestransko pohvalo vseh gledalcev. Izborna je vodila vso igro učiteljica Milka Kotnikova kot mačeha Anice, katero so sotočariši toplo zagovarjali, da so solze oblivale oči poslušalcem. Kulise in drugo opremo je gospodična prav okusno priredila za vsak oddelek posebej. Pačkov v prelepih oblekah se ljudje kar niso mogli nagledati, to je bilo veliko razočaranje in želi so vsi igralci veliko pohvalo, najbolj seve sirota Anica kot kraljica pačkov na prestolu. Petje šolarjev je bilo prav okusno vpleteno med igro, vmes pa godba na citre. To igro pripočamo vsem, ker vzbujia nežni čut do ubogih sirot in kako se naj ne postopa v vzgoji pri takih osirotelih otrokih. Šolska soba je bila nabito polna obakrat, prostovoljni darovi pa so bili tudi izdatni, da so se stroški obilno pokrili ter je Jadranski straži in Pomladku Rdečega križa naredila ta prireditel vso čast, kakor tudi avtorju samemu in tovarišici.

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

S temo je naraščal veter. Divje se je že zagnal v razmeroma lahko galejo in jo zibal sem ter tja, da sta se morala Azteka oprijemati drogov, ker bi bila sicer padla in zdrknila v valovje.

»Na galeji so štirje stražniki,« je dejal Buramak; »te lahko ukrotiva, če jih iznenadiva.«

»Poizkusiti morava najprej z zvijačo,« je menil Savadagak. »Če bi se vnel boj, bi lahko priklicali pomoč.«

»Pošlji jih na drugo galejo!«

Savadagak je stopil k vodniku straže, ki je čepel pri krmilu in se oprijemal droga.

»Čuj,« je dejal, »bliža se nevihta, zato bo bolje, da zapustiš s svojimi ljudmi ladjo in odideš na kopno pomagat pri odvažanju. Na krovu bova ostala midva in stražila sama. Sicer pa ni itak nobene nevarnosti; v takem vremenu se nam ni bati tatov. Če bi se pa odtrgala, bova poklicala na pomoč straže sosednjih galej.«

»Moj zapovednik mi je naročil, da se brez njegovega dovoljenja ne smem odstraniti,« je odgovoril vodnik.

»Ni pa naročil tega tvojim stražarjem.«

»Zanje odgovarjam zapovedniku.«

»Potem pošlji na kopno vsaj dva! Namestu njih ostaneva tu midva in bomo še vedno štirje.«

Atlant je premišljeval in se ni mogel odločiti.

»Kaj oklevaš?« je vzkliknil Savadagak.

»Častnik sem in ti ukazujem!«

»Ti nisi častnik naše vojske.«

»Častnik sem velikega, faraona faraonov, v njegovi najvišji službi.«

»Morda, a nisi častnik našega odreda.«

»Če mi je bilo naročeno pomagati pri raztovarjanju in straženju galej, potem je to sedaj moja služba in ti si mi podrejen.«

»Pokliči mojega zapovednika!«

»Kje naj ga najdem v noči in viharju

72

sredi Kale? Izpolni moje naročilo in ne ugovarjaj! S tvojim zapovednikom se zmenim pozneje, ko ga najdem. Mudi se!«

Atlant je še vedno premišljeval, naposled je pa dejal:

»Dobro, na tvojo odgovornost naj odideta na kopno dva stražarja, jaz in moj namestnik pa ostaneva tu in se ne ganeva, dokler ne dobiva drugega naročila našega zapovednika.«

»Trmast si in uporen in za to se boš še zagovarjal,« je dejal Savadagak jezno, »vendar naj bo: pošlji na kopno vsaj dva!«

Atlant je poklical dva stražarja in ju odposlal. Splezala sta kakor mački preko krova na vrvi do v reko zabitega stebra, pri katerem je bil privezan majhen enodebelni čoln. Sedla sta vanj in odveslala proti bregu, boreč se v smrtni nevarnosti z viharjem in valovi. Noč pa je bila tako gosta, da ju z galeje ni bilo videti.

Ko sta izginila in sta bila Savadagak in Buramak prepričana, da ju zapovednik ne more več polticati nazaj, sta razpletala dalje svoj načrt. Umaknila sta se v hotranjost galeje.

»Sedaj sva dva proti dvema,« je dejal Savadagak; »delo bo lahko.«

»Kaj naj storiva z njima?« je vprašal Buramak. »Naj ju zadaviva in vrževa v reko?«

»Bilo bi najbolj preprosto, vendar — ne. Čemu bi ju umorila?«

»Kaj torej?«

»Zgrabiva ju in zveževa.«

»In odpeljeva s seboj?«

»Da.«

»Zdi se mi, da to ne bo pametno.«

»Morda ju bova še potrebovala.«

»Če pa nama pobegneta in naju izdata?«

»Za to ne bosta imela priložnosti.«

»Zdi se mi, da že sedaj sumita. Ne zapuata nama.«

»Nič ne de, bo kakor bo! Zaenkrat naj ostaneta živa.«

Vihar je besnel že z vso silo, dvigal na reki visoke valove ter zibal galejo sem ter tja kakor malo orehovo lupino.

»Napočil je najprikladnejši trenutek,« je dejal Savadagak. »Splezaj na krov in poklič ju doli! Ko bosta tu, ju napačeva, razoroživa in zveževa. Bodi nagel in previden. Vsak napačen prijem bi lahko pokvaril vse najino delo.«

Sport včerajšnje nedelje

Prvenstvo LNP še ni odločeno!

Dramatična borba SK Železničarja v Ljubljani. Dobra igra Mariborčanov.

Včeraj je SK Železničar odigral svojo zadnjo prvenstveno tekmo v pomladanski sezoni, in sicer v Ljubljani, kjer je nastopil proti SK Iliriji. Za to srečanje je bilo v Ljubljani veliko zanimanje, pa tudi mariborski športniki so nestrpnost pričakovali izida včerajšnje tekme.

SK Železničar:SK Ilirija 4:4 (3:1).

Tekma je bila izredno ostra in ogorčena borba za točke. Železničar, ki je v 5. minuti drugega polčasa že vodil s 4:1 je napravil veliko napako, da ni držal rezultata in je prav do zadnje minute predvajal ofenzivno igro. Ilirija je zato slabe trenutke Mariborčanov spretno izrabila in tako iz takorekoč zgubljene igre rešila eno točko. Sodnik g. Rosenfeld iz Zagreba je »spregledal« marsikaj v škodo Železničarja.

Stanje podzveznega prvenstva je po včerajšnji tekmi takole:

SK Železničar	10	6	2	2	37:21	14
SK Ilirija	8	5	2	1	34:19	12
Čakovečki SK	9	3	4	2	23:22	10
ŽSK Hermes	10	3	4	3	18:29	10
SK Celje	10	2	2	6	21:28	6
ISSK Maribor	9	1	2	6	18:32	4

Do zaključka prvenstvenega tekmovanja LNP preostajata še dve tekmi, in sicer igrata prihodnjo nedeljo Čakovečki SK in SK Ilirija v Ljubljani, 17. junija pa se bosta srečala v Mariboru ISSK Maribor in SK Ilirija.

ISSK Maribor:SK Olimp (Celje) 3:0 (1:0).

Včeraj popoldne se je odigrala v Ljudskem vrtu prijateljska tekma med ISSK Mariborom in celjskim Olimpom. Tekma se je končala z zasluženim zmago ISSK Maribora.

SK Olimp, ki se je včeraj predstavil Mariborčanom je moštvo, ki goji visoko igro. Igralci so fizično krepki in jih predvsem odlikuje borbenost in volja, vendar pa proti tehnično boljšemu moštvu niso mogli ničesar doseči.

ISSK Maribor ni nastopil kompleten. Obramba je bila solidna, krilci požrtvovalni, le napadu je manjkalo odločnosti pred golom. V polju so lepo kombinirali in se je zlasti odlikovala desna stran. Igra je bila ves čas napeta, včasih tudi ostra in je vzbujala videz prvenstvene tekme.

V predtekmi je III. mladina ISSK Maribora zmagala nad III. mladino SK Svo-bode v razmerju 6:4 (2:1).

Ni prostora.

- Mihec, pridi in sedi mi na kolena.
- Ne morem, ker so že zasedena.
- Kako to?
- Trebuh sedi na njih.

TEKMOVANJE ZA SVETOVNO PRVENSTVO.

Včeraj sta se v Milanu in v Rimu odigrali semifinalni tekmi za svetovno prvenstvo. V Milanu sta se srečala

Italija:Avstrija 1:0 (1:0).

V Rimu pa

Češkoslovaška:Nemčija 3:1 (1:0).

Finalna tekma za svetovno prvenstvo, ki nam bo prinesla novega svetovnega prvaka se bo odigrala 10. junija v Rimu med Češkoslovaško in Italijo.

Ostale nogometne tekme.

Beograd: Jugoslavija :Brazilija 8:4 (2:2). Krasna zmaga jugoslovanske reprezentance.

Zagreb: Gradjanski :Jugoslavija (Beograd) 0:0; prvenstvene tekme: Viktorija: Slavija 4:1; Železničar:Derby 6:1; Graficar:Jugoslavija 4:2. Prvak zagrebškega I. razreda je postal SK Železničar.

Gradec: GAK:SK Steinamanger 5:2 (2:2); Sturm:Wiener Neustädter SK 5:1 (3:0). Jubilejni turnir SK Sturma.

Frankfurt: reprezentanca Frankfurta: reprezentanca Švedske 3:2 (2:2).

Dunaj: Rapid:SK Bratislava 3:1 (1:0).

Kolesarske dirke v Ljubljani.

ŽSK Hermes je včeraj priredil na svojem dirkališču kolesarske dirke, na katerih je startal tudi član SK Železničarja Štefan Rozman, ki je znova dokazal, da

je najboljši kolesar v Sloveniji. Rozman je v vseh dirkah, kjer je startal, dosegel prvo mesto, in sicer v glavni dirki seniorjev in v izločilni dirki.

Kolesarska dirka »Poštele«. Včeraj je priredil kolesarski klub »Poštele« kolesarsko dirko na progi Maribor—Ptuj (31 km). Start je bil ob 14. pri mestnem vodovodu, cilj pa na Ljutomerski cesti v Ptuj. Rezultati so bili naslednji: Seniorji: 1. L. Zdravec (Edelweiss) v času 55.20 minut, 2. T. Kemperle (Maraton) 57.51. Juniorji: 1. M. Bizjak (Poštele) v času 1:13.53, 2. J. Štraki (Železničar) 1:16.45, 3. B. Firn (Poštele) 1:17.1.

Mednarodne telovadne tekme v Budimpešti.

Včeraj so se v Budimpešti končale telovadne tekme za svetovno prvenstvo. Tekmovanja se je udeležilo točno 100 telovadcev iz 13 držav in 40 telovadk iz 5 držav. Pri moških oddelkih je bila prva Švica s 787.30 točkami, druga Češkoslovaška s 772.90 točkami, 3. Nemčija 769.50, 4. Italija 761.35, 5. Madžarska 757.40, 6. Finska 754.10, 7. Francija 730.40, 8. Luksemburška 623.10, 9. Belgija 595.35, 10. Poljska 589.80. Pri ženskih oddelkih je bila prva Češkoslovaška s 738.03 točkami, druga je bila Madžarska s 734.40 točkami, 3. Poljska 629.48, 4. Francija 521.31, 5. Bolgarija 481.16. Moški poedinici: 1. Mack (Švica) 138.50; 2. Nori (Italija) 137.75. Ženske poedinke: 1. Dekanova (ČSR) 60.28; 2. Kalocsai (Madžarska) 59.58.

Ženitovanje

v macedonskem selu

Macedonija ali sedaj Južna Srbija je dragocen zgodovinski list. Od tam so že v davni zasijali prvi žarki krščanstva, naše pismenosti in civilizacije. A ta za naše pojine še vedno »strašna« pokrajina z »divjim« narodom je še mnogo več: je vrhunec našega starega vojaškega in političnega napredka, domovina prvega carstva, naše ekonomske moči in patriarhalnosti ter domovina Dušanovega zakonika. In prav tam so se utrili prvi žarki naše svobode. Ondotno srbsko ljudstvo živi še vedno svoje pri-ročno življenje, sloneče na izročilih očetov. Eden mnogih lepih običajev je ohranjen v ženitovanju. Vse hiti mlademu paru čestitati. Pri nevesti je že v soboto, dan pred poroko, izredno živahno. Obiščejo jo tovarišice. Nevesta — mladoženja — mesi na okroglem stolu kolače, a okrog nje pojejo tovarišice tožno pesem slovesa. V sobi so spravljene vse nevestine stvari, ki jih vzame s seboj. Tam so tudi darovi za ženinovega očeta: srajce, hlače, nogavice.

V nedeljo dopoldne se v hiši gnetejo znanci in čestitajo drug za drugim. Ne manjka godbe, najčese čiganske, petja, igre. Goste strežejo z rakijo (žganjem), leblebijo (grahu podobem pečen plod), slaščicami, kavo, kolači, tobakom in večkrat tudi z mesom. Pri odhodu darujejo nevesti denar.

Popoldne pridejo svati po nevesto, da jo povedejo v cerkev. Ženin poljubi nevestini materi roko in jo obdari z blagom za krilo, ki ji ga dene na rame, a ona ga poljubi na čelo. Nevesta se poslovi od staršev, poljubi jim roke, a godba zaigra neko nalašč za to priliko izbrano, zelo otožno pesem. Pred hišo čakajo svati. Na konju, natovorjenem s koši, napolnjenimi z nevestino balo, sedi deček — ženinov drug, ki pred cerkvijo razjaše in krene v cerkev. Po cerkvenem obredu mečejo rojaki na mlade leblebijo, pečeno na sladkorju, in denar, izražajoči simbolično svoje želje, naj bi jima bilo življenje prijetno in veselo. Nato krenejo svati v ženino hišo, kjer se slavi nadaljuje.

Otroška usta

Mala Zorica je prišla s svojimi starši na obisk k teti Agati, pri kateri je morala tudi spati, ker ni bilo drugje prostora. Ker pa je teta Agata ponoči zelo smrčala, Zorica ni mogla spati. Zjutraj je potožila to svojim staršem in ji je oče rekel, da sta tudi z mamico slišala tetino smrčanje, vendar pa sta sladko spala. — »Čudim se, da vaju smrčanje ni vznemirjalo?« — »Vsemu se moraš privaditi,« ji reče oče, »ker se lahko zgodi, da boš dobila moža, ki bo še bolj smrčal.« — »O, to se ne bo zgodilo, ker bom, preden se poročim, preizkusila svojega zaročenca...«

Mali oglasi

Zgubljeno

ŽENSKO TORBICO

sem v nedeljo zvečer zgubila na poti Ruška cesta čez Dravsko brv na Koroško cesto. Najditelja prosim, da jo proti nagradi izroči na sodišču v sobi št. 23. 2302

Razno

V GRAJSKI KLETI se oddajo odpadki (pomije). 2303

Prodaj

MIZNI ŠTEDILNIK (Tischspärherd na prodaj. Po-brežje, Cankarjeva ul. 12. 2298

Službo išče

IŠČEM POSTREŽBO samo za dopoldne. Naslov v upravi lista. 2297

Službo dobi

IŠČEM DEKLE

za vsa hišna dela, samo zdrave in močne. Prednost imajo one, ki še niso služile v mestu. Vprašati Gosposka ulica 52-II, levo, Cvitkovč. 2300

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO dam v najem. Koroščevo 2, pritličje, vrata 2. 2299

SOBO

zelo prijetno, solčno, zračno parketirano, v novem poslopju, z uporabo kopalne, na Kralja Petra trgu, oddam boljšemu gospodu s 1. junijem. Naslov pove uprava lista. 1898

Hranilne knjižice

vseh bank, hranilnic in posojilnic kupi Bančna komisijska poslovalnica A. Počenko, Maribor 2382 Gosposka ulica 10/I.

Oglašujte